

СИЛАБУС

з дисципліни «Україна, Європа, світ»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Москальова Надія Петрівна, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
(<http://new.khntusg.com.ua/staff/moskalova-nadija-petrivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання, необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: Історія Української державності, Країнознавство, Історія міжнародних відносин та зовнішня політика України, Українська і світова культура, Соціальна філософія, Основи економічної теорії, Соціологія.

Постреквізити Продовжує вивчення даного предмету дисципліна: «Політологія».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Даний курс відноситься до соціально-гуманітарного циклу підготовки студентів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти. Він є необхідною складовою частиною громадянсько-патріотичної підготовки кваліфікованого фахівця, виходячи з місії ХНТУСГ, готувати національно свідомих лідерів-організаторів сталого, інноваційного розвитку суспільства для служіння інтересам України. Це авторський курс, спеціально розроблений для того, щоб допомогти майбутнім фахівцям з туризму сформувати базові знання про місце і роль України в світовій цивілізації та перспективи інтеграції України в міжнародне співтовариство і пов'язані з цим процесом ризики та проблеми.

Вивчення даного курсу закладає наукову базу, яка дозволить Вам у подальшій професійній діяльності приймати ефективні громадянські рішення.

Мета курсу – на основі оволодіння ефективним апаратом наукового аналізу цивілізаційних особливостей України та тенденцій інтеграційних процесів у світі забезпечити становлення особистості майбутнього фахівця не лише як громадянина й патріота, але й як ефективного управлінця, здатного приймати оптимальні рішення.

Предметом курсу «Україна, Європа, світ» є вивчення цивілізаційних особливостей України історичного, соціального, культурного, економічного та політичного характеру в контексті перспектив її інтеграції в європейське та світове співтовариство.

Завдання курсу:

- визначення основних етапів та інституційних форм формування цивілізаційної матриці України в процесі історичного розвитку;
- аналіз унікальних та загально-цивілізаційних культурно-історичних, геоekonomічних та соціально-політичних характеристик України як цілісної світ-системи;
- засвоєння впливу економічних, цивілізаційних та політичних чинників на динаміку процесу світової та європейської інтеграції України;
- засвоєння закономірностей розвитку та функціонування міжнародної політики в контексті проблематики світової та європейської інтеграції України;
- оволодіння основними термінами та категоріями дисципліни на рівні їх відтворення і тлумачення для практичного застосування і втілення в процесі фахової діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні положення цивілізаційного та, зокрема, світ-системного методів аналізу;
- основні етапи та закономірності функціонування соціальної системи українського суспільства в процесі його історичного розвитку;
- цілі, основні етапи та інститути європейської та світової інтеграції;
- основні механізми та закономірності інтеграційних процесів;
- основні проблеми адаптації українських економічних, соціальних та політичних інститутів для інтеграції в європейський та світовий цивілізаційний простір;
- сутність, ознаки та політичний механізм функціонування наднаціональних інститутів;
- механізм та динаміку міжнародного політичного процесу та економічного співробітництва.

вміти:

- розрізняти основні концепції європейської та світової інтеграції,
- застосовувати знання про вплив економічних, цивілізаційних та політичних факторів на економічну політику України в своїй професійній діяльності;
- визначати актуальні тенденції розвитку міжнародних відносин, напрямів зовнішньополітичної діяльності України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Компетентності:

- Володіти активною громадянською позицією, оснований на засадах гуманістичної та патріотичної етики, що ґрунтується на наукових знаннях, демонструвати соціальну відповідальність при здійсненні професійної діяльності.
- Здатність приймати науково обґрунтовані громадянські рішення в умовах політичних трансформацій міжнародного простору, здійснювати професійну діяльність як член української нації та громадянин національної держави.

Результати навчання:

- Розуміти основні закономірності, проблеми та перспективи світової та європейської інтеграції України.
- Демонструвати здатність працювати як особисто, так і в групі над засвоєнням навчального матеріалу та вирішенням проблематики інтеграції України в світове співтовариство, виходячи з професійних завдань та інтересів .
- Уміти визначати актуальні для сфери своєї діяльності тенденції розвитку інтеграційних процесів в умовах недостатньої та суперечливої інформації.

Структура курсу

Змістовний модуль 1. «Україна і Європа як цивілізаційні світ-системи: спільне та відмінне»

Тема 1. Цивілізація та світ-система: основні поняття, характеристики, закономірності розвитку.

Тема 2. Поняття соціального інституту. Процес і форми інституціоналізації.

Тема 3. Проблема запозичення політичних та економічних інститутів в контексті забезпечення національної ідентичності

Тема 4. Україна як світ-система.

Тема 5. Внесок України в розвиток світової цивілізації.

Тема 7. Україна і Європа: історичний, геополітичний та культурно-цивілізаційний аспекти.

Змістовний модуль 2. «Інституційні основи, проблеми і перспективи європейської та світової інтеграції України»

Тема 8. Поняття, форми та особливості міжнародних інтеграційних процесів.

Тема 9. Історія інтеграційних процесів в Європі та світі. Україна в інтеграційних проектах минулого та сучасності.

Тема 10. Інститути євроатлантичної інтеграції та їх роль у міжнародних політичних та економічних процесах.

Тема 11. Національна держава в умовах світових інтеграційних процесів. Проблема захисту національного суверенітету України в сучасних умовах.

Тема 12. Проблема адаптації української політико-правової системи до європейського законодавства.

Тема 13. Проблема інституційного забезпечення конкурентоздатності національної економіки на європейському та світовому ринках.

Тема 14. Проблема трансформації суспільної свідомості в Україні в напрямку сприйняття євроатлантичних цінностей.

Тема 15. Основні результати європейської та світової інтеграції України на сучасному етапі.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Базова література.

1. Воронянський О. В. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник / О. В. Воронянський, Ю.В.Зайончковський, С.С. Романова. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2018. — 224с.
2. Воронянський О. В., Міщенко Н. Л. Всесвітня історія: Довідник / О. В. Воронянський, Н. Л. Міщенко. — Харків: Вид-во «Ранок», 2009. — 480 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>